

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Sayın Feridun Bilgin tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Mustafa Hüsnü BOZKURT
Konya Milletvekili

Bilindiği üzere Ulaştırma Bakanlığı, ticari araçlar ile gerçek ve tüzel kişilere yolcu ve yük taşıması için çalışma iznini düzenleyen yetki belgeleri vermekte, bu belgeler türlerine göre de ayrılmaktadır. Yurt genelinde en çok kullanılan belgeler arasında, yurtiçi eşya taşımacılığı yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilen ve taşımanın şekline göre türlere ayrılan K belgeleri yer almaktadır. Ticari amaçla uluslararası eşya taşımacılığı yapacak gerçek ve tüzel kişilere ise C türü belgeler verilmektedir. İlaveten R türü belgeler de ticari amaçla yurtiçi ve uluslararası taşıma işleri organizatörlüğü yapacak tüzel kişilere verilen belge türüdür. Ne var ki, belgeler ile yetki ve izinleri yasal olarak sınırlandırılan şoför esnafının ve taşımacılık yapan firmaların mağdur olduğuna yönelik tarafıma pek çok şikayet iletilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1) Nakliye firmalarının ve komyoncu esnafının en önemli şikayetlerinden biri yurt içi taşıma yetkisine sahip K1 belgelerinin yüksek fiyatla satılıyor olması ve belgenin devrinin mümkün olmamasıdır. K belgelerinin satışının tamamen iptali ya da cüzi bir meblağ karşılığında verilmesi düşünülmekte midir?
Belgelerin başka birine devrine ya da satışına imkan veren bir düzenleme yapılmasına yönelik bir çalışmanız var mıdır; yapılması planlanmakta mıdır? K belgelerinin kaldırılarak yerine "plaka tahdidi" uygulaması getirilmesi seçeneği düşünülmekte midir?
- 2) K tipi belgelerin K1, K2, K3 şeklinde ayrılması esnafı mağdur etmektedir. Örneğin ev eşyası taşınması için verilen K3 belgesine sahip bir kamyon şoförü, başka bir kente ev eşyası götürmüş ve gelirken de ev veya büro eşyası dışında bir ürün yüklemiş ise, kendisine ceza uygulanmaktadır. Bu tür mağduriyetlerin önüne geçmek için K türü belgeleri tek ürün altında toplamaya yönelik bir çalışma yapılması düşünülmekte midir?
- 3) Tarafıma iletilen bir diğer iddia, C2 belgesine sahip uluslararası firmaların bu belgeyi çıkış amacına uygun olmayan şekilde kullanıldığı yönündedir. Bu firmaların K1 belgesi

- 3) alamamış yük taşıması yasak olan Kamyon, Damperli Kamyon, Kasalı Tırlar ve firmalarla aylık kiralama sözleşmesi yaparak haksız rekabete yol açtığı dile getirilmektedir. Ortaya çıkan bu mağduriyetin giderilmesi için yasal bir düzenleme getirilmesi düşünülmekte midir?
- 4) Ticari amaçla uluslararası eşya taşımacılığı yapma yetkisi olan C belgeli gerçek ve tüzel kişilerin yurt içinde de faaliyet göstermesi, K1 belgeli kişi ve firmaları mağdur etmektedir. C2 taşıma belgesi olan araç sahiplerinin, yurt dışından ucuz akaryakıt alarak yurt içinde eşya taşıması, K1 belgeli kamyoncu esnafını rekabet edemez hale getirmiştir. C2 yetki belgeli araçlar yüksek kapasiteye sahip olduğu için 4-5 kamyonun taşıyabileceği yükü tek seferde taşıyarak diğer esnafın esnafının iş yapma olasılığını düşürmektedir. Bu sebeple C2 belgelerinin yetki alanının sınırlandırılması düşünülmekte midir?
- 5) R1 yetki belgesine sahip olmak için en az birer adet üst düzey yönetici ve orta düzey yöneticinin mesleki yeterlilik belgesine sahip olmaları veya bu nitelikleri haiz kişi veya kişileri istihdam etmeleri gerekmektedir. Bunun yanı sıra R1 yetki belgesi sahipleri, eşya taşımalarında teslim alma noktası ile teslim etme noktası arasında makul bir taşıma ve teslimat süresi taahhüdünde bulunmak ve taahhüt ettikleri süre içinde eşyayı yerine ve alıcısına ulaştırmakla yükümlüdürler. İlaveten R1 yetki belgesine sahip olmak için başvuruda bulunanlarda oda ve vergi kaydı, en az 150.000 Türk Lirası sermaye ve bu işe elverişli bağımsız bir büronun kullanım hakkına sahip olma şartları istenmektedir. Belgenin fiyatı da 300 Bin TL civarındadır. Ne var ki, bu belgeye sahip olmak için yukarıda sayılı ve başkaca şartı yerine getirecek yeterlilikte olma zorunluluğuna karşın sadece Selçuklu/Konya kamyon garajında bile faaliyet gösteren 250 nakliye firmasından 4'ünün belgesi vardır. Bu sorun sadece Konya'da değil, Adana, Mersin, İzmir, İstanbul gibi lojistik ve nakliye firmalarının ağırlıklı faaliyet gösterdiği illerde de aynıdır. Belge yetki alanındaki iş tanımını yapma ve fatura kesme hakkına sahip olan sadece R belgeli firmalar iken, belgesi dahi olmadan işlem yapan çok sayıda "merdiven altı" diye tabir edilen firma, haksız rekabete yol açmaktadır. Konuyla ilgili Ulaştırma Bakanlığı'na çok sayıda şikayet ve mağduriyet başvurusu yapılmasına rağmen, yetkililerden bugüne değin olumlu bir yanıt alınmadığı bilgisi de ayrıca tarafıma iletilmiştir. Bakanlığın bu başvuruları değerlendirmemesinin ve gereğini yapmamasının gerekçesi nedir? Denetim mekanizmasının düzgün işlemediği iddiaları doğru mudur? Yukarıda bahsi geçen mağduriyetlerin giderilmesi için ne yapılması planlanmaktadır? Bugüne değin Türkiye genelinde R belgesine sahip olmadıkları halde, belge yetki alanındaki faaliyetleri yürüten kaç firmaya ceza kesilmiştir?